

KÜRESEL TEDARİKTE DENGELER DEĞİŞİYOR!

Covid-19 salgını, ABD-Çin ticaret gerilimi ve küresel kaynak kullanımının evrimi küresel tedarik pazarında dengeleri değiştiriyor. Dünyanın önde gelen şirketlerinin tedarikçi tercihleri arasında Çin'in payı gerilerken Vietnam, Bangladeş, Tayvan ve Türkiye'nin ise artıyor.

% 30

AB'den ankete katılan firmaların yüzde 30'u ilk üç tedarikçileri arasında Türkiye'yi gösterdi.

% 40

Avrupalı firmaların yüzde 40'ı Vietnam'ı en önemli üç tedarikçi arasına yerleştirdi.

% 55

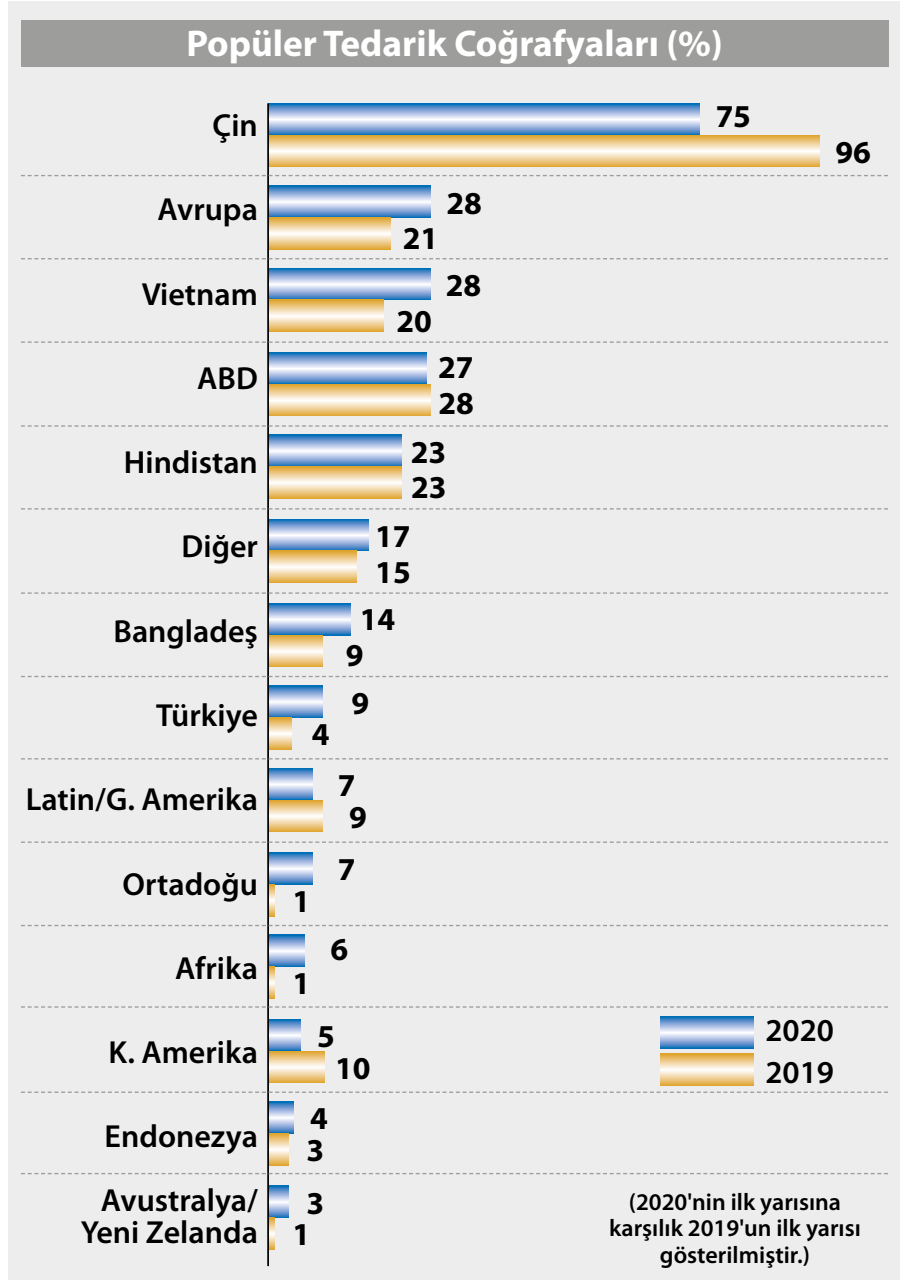
Firmaların yüzde 55'i Çinli tedarikçilerin satın alma hacimlerinin yarısından fazlasını oluşturduğunu bildirdi.

Dünyanın önde gelen şirketlerinin tedarikçi tercihleri arasında Çin'in payı gerilerken Vietnam, Bangladeş, Tayvan ve Türkiye gibi ülkelerin ise artıyor. Hong Kong merkezli denetim şirketi QIMA tarafından yapılan araştırmaya göre Türkiye'nin yeni dönemde özellikle Avrupa Birliği (AB) ülkeleri tarafından çok daha fazla tercih edilmesi bekleniyor. AB merkezli markaların yüzde 30'u Türkiye'yi en fazla tedarik sağlayacakları ilk üç ülke arasında gösteriyor.

Dünya Gazetesi'nde yer alan araştırmaya göre Vietnam ve Bangladeş yeni dönemde küresel değer zincirlerinin tedarik tercihlerinde öne çıktı. Ortadoğu ve Afrika, 2020 yılında, büyük alıcıların tedarik tercihinde paylarını artıran bölgeler oldu.

Covid-19 salgını, ABD-Çin ticaret gerilemi, küresel kaynak kullanımının evrimi ve küresel tedarik zincirlerindeki diğer aksamları analiz etmeyi hedefleyen anket çalışmasının çarpıcı sonuçlarından bazıları şöyle:

- ▶ Dünyanın önde gelen 200 markanın tedariklerinde Çin'i tercihlerinde gerileme var. Ankette şirketlerine yöneltilen "Yılın ilk yarısında en fazla tedarik sağladığınız ilk üç ülke hangisidir?" sorusuna 2019 yılında "Çin" yanıtı verenler yüzde 96 düzeyindeyken, 2020 yılında bu yıl aynı soruya "Çin" yanıtı verenlerin oranı yüzde 75 oldu.
- ▶ Araştırmanın sonuçlarına göre ankete katılan firmaların yüzde 55'i 2020 yılının ilk yarısında Çinli tedarikçilerin satın alma hacimlerinin yarısından fazlasını oluşturduğunu bildirdi.
- ▶ Batılı ülkeler nezdinde Vietnam'ın Çin'in alternatif olma durumu her geçen yıl daha da güçleniyor. ABD merkezli firmaların yüzde 37'si, Avrupalı firmaların yüzde 40'ı Vietnam'ı en önemli üç tedarikçi arasına yerleştirdi.
- ▶ Batılı markalar alternatif tedarikçi araştırmalarında Çin'den çok da fazla uzaklaşmıyor. Vietnam, Hindistan ve Bangladeş alternatif tedarikçi ülkeler arasında önemli yer tutuyor. Ancak 2020 yılında Hindistan'ın tercih bakımından durumunda bir değişiklik olmadı. Bangladeş, geçen yıl tercihlerde yüzde 9 pay

alırken, bu yıl payını yüzde 14'e çıkardı. Bu ülkelerin yanı sıra ABD merkezli firmalar Tayvan'ı da önemli bir tedarikçi ülke olarak görüyor.

- ▶ 2020 yılında bölgesel olarak tedarik tercihlerinde hızlı gelişme gösteren iki bölge öne çıkıyor. Ortadoğu ve Afrika. Ortadoğu'nun geçen yıl sadece yüzde 1 olan payı bu yıl yüzde 7'ye, Afrika'nın ise yüzde 1'den yüzde 6'ya çıktı. Avustralya ve Yeni Zelanda bölgesinin payı

da yine yüzde 1'den yüzde 3'e yükseldi. Endonezya'nın tercihlerdeki payı da yüzde 3'ten 4'e çıktı.

- ▶ Tedarik tercihinde gerileyen bölgeler ise Latin ve Güney Amerika ile Kuzey Amerika oldu. Bununla birlikte araştırmaya göre Amerikan ve Avrupa markaları, alternatif tedarikçi bulma çalışmalarında, kendi sınırları içerisinde üretmektense pazarlarına yakın bölgelerden ürün tedarik etmeyi tercih ediyor. Bu yıl geçen

yıla göre dünya çapındaki payı yüzde 9'dan yüzde 7'ye gerileyen Latin Amerika ve Güney Amerika'nın, ABD merkezli şirketler için ise popülaritesi geçen yıla göre neredeyse iki katına çıktı.

- Bu süreçte Avrupa Birliği markaları da giderek artan bir şekilde Türkiye'ye yaklaşıyor. Türkiye'nin AB markaları arasında ilk üç tedarikçi arasında gösterilme oranı 2019 yılında sadece yüzde 14 iken, 2020 yılında AB'den ankete katılan firmaların yüzde 30'u ilk üç tedarikçileri arasında Türkiye'yi gösterdi.

Vietnam, ABD ile ticaretinde 34.8 milyar dolar fazla verdi

Diğer yandan son dönemde bir ihracat yıldızı olarak öne çıkan Vietnam'ın toplam ihracatı 2019 yılında 304.3 milyar dolara ulaştı. 95 milyonluk nüfusu ile kişi başına ihracatı 3200 dolar. Bu rakam yaklaşık 2000 dolar olan Türkiye'nin kişi başına ihracatından da, Çin'in 1800 dolar olan kişi başına ihracatından da yüksek. Vietnam beş yıl öncesine göre ihracatını tam yüzde 87.8 artırdı. Vietnam'ın ithalatı da bu süreçte hızla büyüyerek 2019 yılında 263 milyar dolar olarak gerçekleşti. Vietnam'ın özellikle ABD ile olan dış ticaretinin gelişimi dikkat çekici. Şu anda ABD, Vietnam'ın ikinci büyük ticaret ortağı. Viet-

nam ise ABD'nin 13'üncü büyük ticaret ortağı. İki ülkenin dış ticaret hacmi 2019 yılında 2018'e göre yüzde 32 artışla 77.6 milyar dolara çıktı. Artış oranı yüzde 47. Geçen yıl Vietnam'ın ABD'ye ihracatı 66.7 milyar dolar olarak gerçekleşti. ABD'nin bu ülkeye ihracatı ise 10.9 milyar dolar oldu. İki ülkenin dış ticareti Vietnam lehine 55.8 milyar dolar fazla verdi.

2020'nin ilk yedi ayı itibarıyla ise Vietnam ile ABD arasındaki dış ticaret hacmi 46.4 milyar dolara ulaştı. Vietnam'ın ABD'ye ihracatı 40.6 milyar dolar. ABD'den ithalatı ise 5.8 milyar dolar. Böylece bu yılın ilk yedi ayında Vietnam ABD ile olan dış ticaretinde 34.8 milyar dolar fazla verdi.

İki ülkenin Vietnam lehine büyüyen dış ticareti yeni gelişmelere de yol açıyor. ABD Başkanı Trump, ABD Ticaret Bakanı Wilbur Ross'a, 'parasının değerini suni olarak düşük tutan Vietnam yönetiminin ABD ekonomisine zarar verip vermediğini' araştırma talimatı verdi.

Vietnam'ın ABD'ye olan ihracatının en büyük kalemini 11 milyar dolar ile elektrikli makineler oluşturuyor. Tekstil, triko, hazır giyim, ayakkabı, mobilya ve yatak, yün örme diğer önemli ihracat ürünleri. ABD'nin Vietnam'a en çok sattığı ürünlerin ilk sırasında da elektrikli makineler var. Pamuk, çeşitli hububat ve tohumlar, plastik ABD'nin diğer önemli ihracat ürünleri.

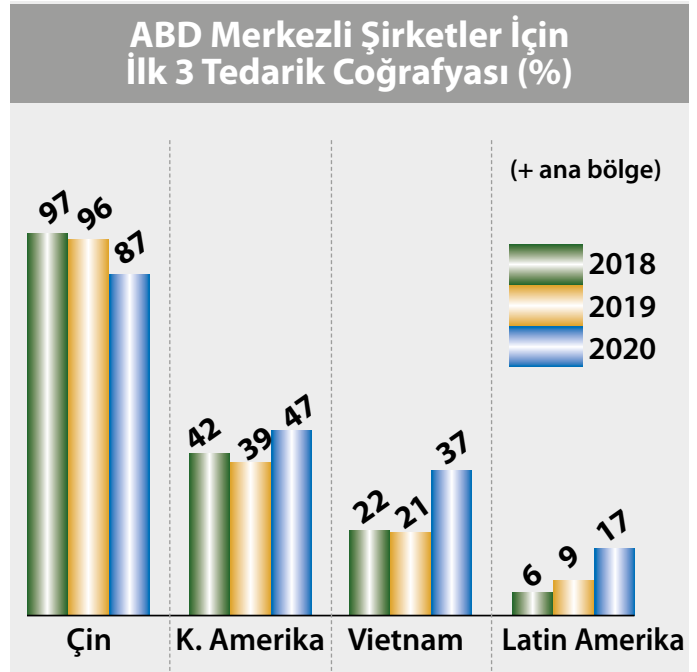
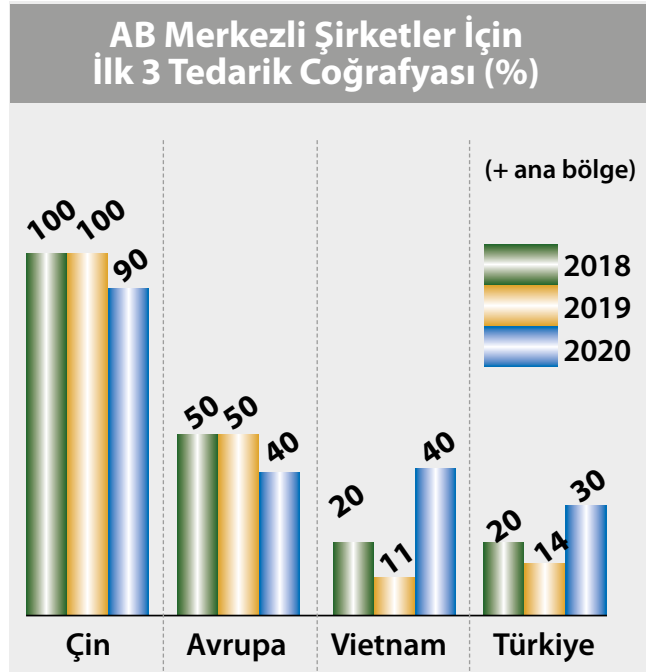
Bu arada, Vietnam'ın tüm dünyaya ihracatının ana omurgasını da yüzde 41.7 ile elektrikli makine ve ekipmanlar oluşturuyor. Vietnam 2019 yılında dünyaya 127 milyar dolarlık elektrikli makine ve ekipman sattı. 24.7 milyar dolar ile ayakkabı da Vietnam'ın dünyada iddialı olduğu ihracat kalemleri arasında.

Vietnam'ın en büyük ticaret ortağı Çin

Eldeki son BM verilerine göre Çin'den ithalatı 65.5 milyar dolar, bu ülkeye ihracatı ise 41.3 milyar dolar. İki ülke arasındaki ticaretin temelini de elektrik-elektronik ürünleri oluşturuyor. Batı merkezli küresel değer zincirlerinin Vietnam'a ilgisi yıldan yıla artıyor. 2020 Mayıs ayı itibarıyla Apple kablosuz kulaklıkların yüzde 30'unu artık Vietnam'da üretiyor.

Son veriler ile 2019 ve 2018'de gerçekleşen QIMA tedarik anketlerinin bulgularıyla karşılaştırıldığında, ABD ve AB merkezli alıcıların belirttiği, ilk üç tedarik bölgesinin gelişiminde dikkat çeken farklı eğilimler de şöyle sıralanıyor:

- Çin'in Atlantik'in her iki yakasındaki alıcılar için süregelen önemine rağmen, son yıllarda ABD-Çin ticaret savaşından daha az etkilenen AB merkezli alıcılar arasında da popülaritesi giderek düşüyor.

- ▶ Vietnam sürekli olarak Çin'in bölgesel rakipleri arasında yer alıyor ve Batılı alıcıların Çin'den devam eden göçünden en fazla faydayı elde ediyor. Ankete yanıt veren AB merkezli şirketlerin yüzde 40'ı ve ABD merkezli katılımcıların da neredeyse yüzde 40'ı için Vietnam en yoğun tedarik bölgeleri arasında yer alıyor.
- ▶ Merkezi AB'de bulunan katılımcılar, üretimi tamamen yurt içine döndürmek yerine, giderek artan şekilde daha yakın bir üretim bölgesi olarak Türkiye'ye yöneliyor.
- ▶ Ankete katılan tekstil, konfeksiyon ve ayakkabı firmaları ve perakendeciler, Vietnam'a ek olarak Bangladeş'i özellikle ayakkabı için önemli bir tedarik pazarı olarak görmeye devam ediyor.
- ▶ Tekstil ve konfeksiyon firmaları, Çin'e olan bağımlılığın giderek azalması ve Asya'daki denizaşırı kaynak kullanımı ile yakın bölgelerdeki tedarikçiler arasında daha eşit bir dağılımla, tedarikçi portföylerini çeşitlendirmeye devam ediyor.
- ▶ Ankette yer alan "2020 yılında şimdiye kadar satın alma işlemlerinizin ne kadarı

Çinli tedarikçilerden yapıldı?" sorusuna verilen yanıtlar, Çinli tedarikçilere bağımlı olma oranı en düşük sektörlerin tekstil, konfeksiyon ve ayakkabı sektörleri olduğunu gösteriyor.

- ▶ QIMA analistleri, sektör bazında ele alındığında anketin kapsadığı çoğu sektörün Çinli tedarikçilerden yaptığı

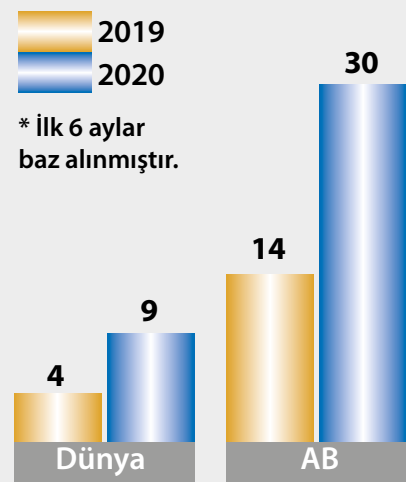
satın alma işleminin geçmiş anketlerde toplanan verilere kıyasla daha düşük olduğuna dikkat çekiyor. Bu aşağı yönlü eğilim, tekstil, konfeksiyon ve ayakkabı sektörlerindeki işletmeler arasında özellikle dikkat çekici.

Tayvan'ın yıldızı sönmüyor

2020 Temmuz ayında yapılan anketin yeni yayımlanan analize göre "Çin, anket katılımcılarının dörtte üçü tarafından ilk üç tedarik coğrafyası arasında gösterilen önemli bir tedarik bölgesi olmaya devam ediyor, ancak hakimiyeti önceki yılların QIMA tedarik anketlerinin bulgularına kıyasla düşüş göstermekte" deniliyor. Asya'daki diğer talep gören tedarik bölgelerinin özellikle Vietnam, Hindistan ve Bangladeş ve yakın bölgelerden tedarik miktarının artan payına dikkat çekilen analizinde, bu pay artışının uzun vadeli bir eğilimin göstergesi olduğu vurgulanıyor.

Ankette yer alan 'diğerleri' kategorisindeki tedarikçi ülkeler arasında, Tayvan'ın tartışmasız bir lider olarak ortaya çıktığına dikkat çekilen analizde, ankete katılanların yüzde 6'sının Tayvan'ını ilk üç tedarik bölgesi olarak bildirdikleri kaydediliyor. Tayland, Kamboçya, Malezya, Güney Kore, Güney Afrika, Japonya ve Pakistan ise azalan popülerlik sırasına göre listeleniyor.

Küresel Tedarikte Türkiye'nin Tercih Edilme Popülaritesi* (%)

Tüm Türkiye'de Hizmetindeyiz

İŞYERİ
HEKİMLİĞİ

MOBİL
SAĞLIK
HİZMETLERİ

İŞ
GÜVENLİĞİ

BÜYÜK ZEKALAR
BİRLİKTE DÜŞÜNÜRLER

“İşiniz Bir’e emanet”

YERİNDE
BASİT
LABORATUAR
HİZMETİ

İLK YARDIM
EĞİTİMİ

MESLEKİ YETERLİLİK EĞİTİMLERİ

İŞE GİRİŞ
SAĞLIK RAPORU

0850 259 44 55

web : www.avrupabir.com.tr

info@avrupabir.com.tr